

бити при Таврокомонъ; отъ тукъ, отдръпнати на лагеръ при Аврилево, византийцитѣ ги атакуватъ и прѣслѣдватъ чакъ до Сидирския проходъ¹⁾. Тукъ команитѣ сж били повторно разбити и даватъ много плѣнници²⁾. Именно въ тоя случай, бидейки на една височина надъ тоя проходъ, императорътъ се простудилъ, тъй като било вѣтровито и студено³⁾. Слѣдъ прѣкараната тукъ нощъ той се връща въ Голое, прѣстоява тамъ едно денонощие и се прибралъ по-нататкъ въ Ц-дъ⁴⁾.

¹⁾ За Аврилево се спомена. Таврокомонъ е Таврокомъ на Никита (518) като близко на Одринъ.

²⁾ Анна пише, че въ това прѣслѣждане византийцитѣ били въоръжени много леко, което може да се съпостави на труднитѣ комански движения поради влаченитѣ отъ тѣхъ товари съ плячка, която византийцитѣ отнели при казания проходъ (Сливенския).

³⁾ *Sed Imperator cum per foedam tempestatem in vertice Ferreae Clisurae pernoctasset.*

⁴⁾ Команитѣ, както ще се види по-долу, играятъ още по-видна роль при първитѣ Асѣновци. Тѣ оставиха значителни слѣди въ историята ни, за да не привеждаме още тукъ посочванитѣ такива въ Видинскитѣ Шишмановци, Тертеровци, Баликъ и т. н. Край редица кръстни имена, цѣли заселища носятъ тѣхни слѣди: с. Команъ, (Троянско); Куманица, (Луковитско и Софийско); Куманова-чука, (Софийско); Кумановци, (Дрѣновско); Куманово, (Македония) и т. н. Команскитѣ имена Темиръ или Демиръ сж общи и на прабългаритѣ, като отъ тюркски произходъ (ср. Елтемиръ, Алдемиръ, селата Алтимиръ, (Орѣховско), Алдомировци, (Софийско), Айдемиръ, (Силистренско) и т. н. Свърѣмненникъ на Елтемиръ въ България е Олдамуръ, войвода въ Унгария. Името Темиръ или Демиръ се срѣща и до днесъ у насъ. Ср. Демиревици въ Сливенъ, отговарящо на Желѣзко, но не е прѣводъ отъ него, и общо съ турското. Отъ печенежкитѣ имена: Ателъ, Майджанъ, Куелъ, Куркутанъ, Кайдумъ, Котанъ, Батанъ и т. н., и номенклатурнитѣ Нертимъ, Джуръ, Гилá, Кулпей, Галматъ и т. н. важно е Т~~с~~олон (ср. *Snut de adm. inpr. c. 37; Stritt. l. 576, III. 798—9,806*). Последното може да се посочи за шопитѣ, като отъ славяно-българизирани печенежки колонисти. Днесъ на населението въ Севлиево казватъ умплеша; това около Сухинъ. долъ наричатъ хърцои (ср. Маджарското хърцой = житенъ плѣхъ). Въ самата византийска войска сж се подвизавали редица „полу-варвари“. Край Манастра, Анна споменува други двама: Куза и Караджа, които ведно съ императора подгонили команитѣ отъ Аврилево до Сидирския проходъ (Сливенъ). Английския пжтешественикъ Munde ville (1322—1356), когато стигналъ до Нишъ, билъ въ страната на Puncemartz (печенеги?).